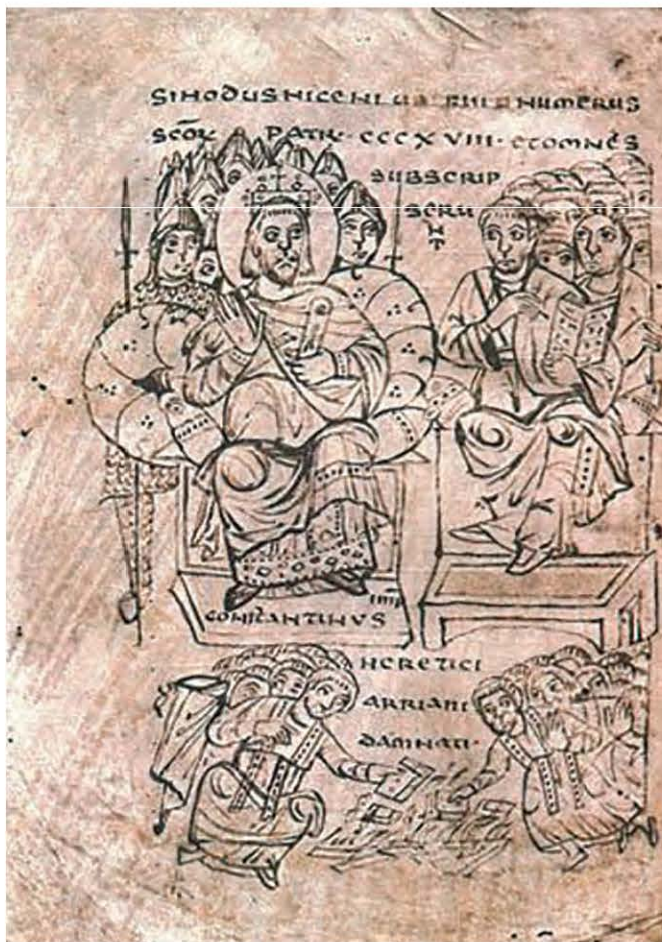

2. Οι αιρέσεις νοθεύουν την αλήθεια του Χριστού

Αιρέσεις: μια «πληγή» στο σώμα της Εκκλησίας

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετώπισε η Εκκλησία μας, ήδη από την εποχή των Αποστόλων, ήταν η νόθευση της διδασκαλίας του Χριστού. Κάποιοι χριστιανοί, είτε επηρεασμένοι από άλλες θρησκείες και φιλοσοφίες είτε γιατί έβαζαν τις δικές τους απόψεις πάνω από την πίστη της Εκκλησίας, διέδιδαν διδασκαλίες που ήταν αντίθετες προς την Αγία Γραφή, δηλαδή αιρετικές. Αίρεση είναι αυτή ακριβώς η διαστρέβλωση και παρερμηνεία της ορθόδοξης πίστης, η αλλοίωση του ορθόδοξου δόγματος, της Ευαγγελικής και Πατερικής διδασκαλίας της Εκκλησίας, του περιεχομένου της, και η προβολή μιας άλλης «αλήθειας», αντί της μοναδικής ορθόδοξης.

Α΄ Οικουμενική Σύνοδος.
Ο Μέγας Κωνσταντίνος περιστοιχισμένος από στρατιώτες
και συνοδικούς επισκόπους.
Μικρογραφία από χειρόγραφο του
9ου αι. μ.Χ., Vercelli, Βιβλιοθήκη Αρχιεπισκοπής

Αρειανισμός και Μονοφυσιτισμός

Η πρώτη μεγάλη αίρεση στην ιστορία του Χριστιανισμού ήταν ο αρειανισμός. Ο Αρειος, από τον οποίο πήρε το όνομά της η αίρεση, δίδασκε ότι ο Υιός του Θεού δεν είναι αιώνιος, αλλά κτίσμα του Θεού Πατέρα. Η διδασκαλία αυτή ερμήνευε λανθασμένα το μυστήριο της Αγίας Τριάδας. Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος (Ιούλιος 325 μ.Χ.) καταδίκασε τον Άρειο και την αίρεσή του και ανέδειξε έναν μεγάλο Πατέρα της Εκκλησίας, τον Μέγα Αθανάσιο.

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία αιρέσεων αναφερόταν στον τρόπο με τον οποίο ενώθηκαν οι δύο φύσεις, η θεία και η ανθρώπινη, στο πρόσωπο του Χριστού. Ο μονοφυσιτισμός, για παράδειγμα, από τις σοβαρότερες αιρέσεις που αμφισβήτησαν τις δύο τέλει φύσεις του Χριστού, υποστηρίζει ότι η θεία φύση του Χριστού απορρόφησε την ανθρώπινη και την εξαφάνισε, ότι δηλαδή ο Χριστός είναι μόνο Θεός και όχι άνθρωπος.

Η Εκκλησία μας με την Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο διακήρυξε την πίστη της στην αχώριστη ένωση των δύο φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού, η οποία έγινε χωρίς αλλοίωση της μιας ή της άλλης.

Οι συνέπειες των αιρέσεων

Οι αιρέσεις δίχασαν την Εκκλησία και δημιούργησαν κλίμα φανατισμού. Οι διαμάχες αυτές έδωσαν την αφορμή στο κράτος να επεμβαίνει στις υποθέσεις της Εκκλησίας, χωρίς να δίνει πολλές φορές τις πιο σωστές λύσεις, αλλά κυρίως έκαναν αρκετούς χριστιανούς να χάσουν την ορθή πίστη τους και να αποκοπούν από το σώμα της.

Σύγχρονες αιρέσεις και τρόποι αντιμετώπισής τους

Και σήμερα, όμως, πολλοί είναι εκείνοι που νοθεύουν τη διδασκαλία της Εκκλησίας μας. Απομονώνουν κάποιες φράσεις από την Αγία Γραφή, παραποιούν το νόημά τους και παραπλανούν όσους δεν γνωρίζουν την ορθόδοξη διδασκαλία. Με ποικίλα μέσα, όπως ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, διανομή φυλλαδίων ή περιοδικών, επισκέψεις σε σπίτια κ.ά. προσεγγίζουν πολλούς χριστιανούς, συχνά με επιμονή, και προσπαθούν να τους προσηλυτίσουν*.

Οι πιστοί θα πρέπει να προσέχουν και να μένουν σταθεροί στην ορθόδοξη πίστη και στην Παράδοση της Εκκλησίας. Πάνω απ' όλα, όμως, ο καθένας μας θα πρέπει να γνωρίζει ότι οι αιρετικοί είναι άνθρωποι που έχουν χάσει τον δρόμο της σωτηρίας και ότι πρέπει να βοηθηθούν ώστε να επιστρέψουν στην Ορθοδοξία.

...ο αμαρτωλός μόνο αν αποφύγει τη συναναστροφή με τους κακούς και αρχίσει να συναναστρέφεται με τους δίκαιους, δε θα αστοχήσει ποτέ ως προς τη δικαιοσύνη και τη σωτηρία της ψυχής του.

Γρηγόριος Παλαμάς, *Ομιλία ΙΗ', Εις την Κυριακήν των Μυροφόρων*

* **προσηλυτίζω:** παρασύρω κάποιον με δόλιο τρόπο, ώστε να αποδεχτεί τη δική μου θρησκευτική πίστη ή γενικά τις ιδέες μου.

Δραστηριότητες

1. Να συγκεντρώσετε πληροφορίες για τις σύγχρονες αιρέσεις και να συζητήσετε στην τάξη για τον κίνδυνο που αποτελούν για τη ζωή των πιστών.
2. Τι επιπτώσεις έχουν οι αιρέσεις στη σχέση των μελών μιας κοινωνίας;
3. Να χαρακτηρίσετε με την ένδειξη Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) τις προτάσεις που ακολουθούν:
 - α) Οι αλήθειες της πίστης μας είναι απόλυτα κατανοητές με τη δύναμη της ανθρώπινης λογικής
 - β) Οι αιρέσεις δίχασαν και διαίρεσαν την Εκκλησία
 - γ) Οι αιρέσεις απειλούν τη σωτηρία των πιστών
 - δ) Οι πιστοί γνωρίζουν τις αλήθειες της πίστης μας και έτσι δεν χρειάζεται να επαγρυπνούν

Οι αιρετικοί με ποικίλα μέσα, όπως διανομή φυλλαδίων, επισκέψεις σε σπίτια κ.ά., προσεγγίζουν πολλούς χριστιανούς και προσπαθούν να τους προσηλυτίσουν